

**Návrh metodického postupu
při zjišťování návštěvnosti turistických cílů**

verze 2.0

Obsah

1.	Harmonogram a role.....	1
	Role a zodpovědnosti při sestavování databáze	2
	Termíny	2
2.	Terminologie	3
	Definice turistického cíle	3
	Definice sdruženého objektu	3
3.	Definice ukazatelů pro měření návštěvnosti turistických cílů	4
4.	Typologie turistických cílů.....	5
5.	Tematické kategorie turistických cílů	6
6.	Databáze turistických cílů	7
	Úložiště jednotné databáze přístupová oprávnění pro vyplňování údajů.....	8
7.	Sběr dat.....	9
8.	Aktuální stav databáze návštěvnosti turistických cílů.....	10
9.	Spolupráce s DMO	11
10.	Výstupy návštěvnosti turistických cílů	12
	Infografika	12
	PowerBI.....	12
	Seznam zdrojů	15

1. Harmonogram a role

Harmonogram	CzechTourism	Krajské DMO	Oblastní/Lokální DMO
Měsíční báze			10 dnů po skončení měsíce
Roční báze			do 31.3.
Pre-finální grafický výstup a odeslání k validaci krajským DMO	do 30.4.		
Zaslání oprav		do 15.5.	
Zveřejnění grafického výstupu	do 30.6.		
Role	CzechTourism	Krajské DMO	Oblastní/Lokální DMO
Sbírání dat		pokud nespravuje oblastní/lokální DMO	✓
Evidence turistických cílů/sdružených objektů (rozlišení)		pokud nespravuje DMO	✓
Kontrola vyplňování dat	Ze strany krajských DMO	Ze strany oblastních/lokálních DMO	
Dodržování metodického postupu při vyplňování	✓	✓	✓
Správa jednotné databáze	✓		
Správa příslušné krajské databáze		✓	
Zodpovědnost za správnost dat		✓	✓
Zodpovědnost za příslušnou krajskou databázi		✓	
Kontrola charakteristik turistických cílů a správnost řazení		pokud nespravuje oblastní/lokální DMO	✓
Aktualizace a přidávání nových turistických cílů		pokud nespravuje oblastní/lokální DMO	✓
Přiřazování ID	✓		
Uvádění aktuálního zdroje		pokud nespravuje oblastní/lokální DMO	✓
Grafické výstupy, podrobné analýzy	✓		

Role a zodpovědnosti při sestavování databáze

1. Správce CzechTourism (dále jen CzT)

- kontrola vyplňování dat ze strany krajských DMO
- dodržování metodického postupu při vyplňování
- správa jednotné databáze s názvem: D0_NTC_CR
- zpracování grafických výstupů a podrobnějších analýz až do úrovně oblastních DMO (roční výstupy)

2. Krajské DMO

- kontrola vyplňování dat ze strany oblastních / lokálních DMO
- v případě, že oblastní DMO nebudou vyplňovat databázi, přebírá tuto zodpovědnost krajská DMO
- zodpovědnost za správnost dat v rámci daného kraje
- správa krajské databáze (vždy s názvem svého kraje)
- dodržování metodického postupu při vyplňování

3. Oblastní / lokální DMO

- oblastní DMO vyplňují data přímo do krajských databází, v případě, že oblastní DMO spadá do více krajů, bude mít povolen přístup do těchto příslušných krajských databází
- sbírání dat o počtu návštěvníků turistických cílů / sdružených objektů za **kalendářní rok** na základě stanovených ukazatelů (data mohou být sbírána i s kratší periodou, např. kvartálně či měsíčně)
- dodržování metodického postupu při vyplňování
- evidence turistických cílů a sdružených objektů
- kontrola charakteristik objektů databáze a správnost řazení (typ, kategorie, kraj)
- uvádění aktuálního zdroje dat do příslušného sloupce (Zdroj + název roku)
- aktualizace a přidávání nových turistických cílů

Termíny

1. Termíny vyplňování ze strany oblastních / lokálních DMO

- V případě měsíčního reportu a sbírání dat (není povinnost) **10 dnů po skončení předešlého měsíce.**
- V případě ročního reportu a sbírání dat (minimální požadavek na report) **do 31.3.** následujícího roku

2. Termín zaslání pre-finální podoby grafického výstupu

- zodpovídá CzT a odesílá k validaci krajským DMO **do 30. 4.**

3. Termín pro zaslání případných oprav (zodpovídají krajské DMO)

- Do 15. 5.

4. Termín zveřejnění grafického výstupu

- Do 30. 6.

2. Terminologie

Turistické cíle jsou děleny na *klasické turistické cíle* a *sdílené objekty*. Pro srovnávání jsou uváděny v oddělených kategoriích, a to turistické cíle a sdílené objekty.

Definice turistického cíle

Za turistický cíl se považují tematicky vymezené objekty, splňující následující charakteristiky:

- 1) Jedná se o trvale existující místo vymezené jako bod, vektor, nebo uzavřený ohraničený polygon. *Turistickým cílem může být jednotlivý objekt, atraktivita vymezená trajektorií (naučná stezka, cyklostezka atp.), či uzavřený areál. Turistickým cílem není dočasná událost (např. festival), soubor vzájemně nepropojených turistických cílů, či destinace jako taková (např. centrum města),*
- 2) turistický cíl má provozovatele,
- 3) turistický cíl je veřejně přístupný (vstup může a nemusí být zpoplatněn),
- 4) turistický cíl je využíván převážně účastníky cestovního ruchu,
- 5) turistickým cílem není objekt, který se skládá z více objektů / poboček nacházejících se na geograficky odlišných místech (např.: Dolní oblast Vítkovic a Lanek park).

Definice sdíleného objektu

Za sdílený objekt je považován objekt, který spravuje dva a více objektů, které mají jednoho provozovatele. Těmito objekty mohou být sdílené objekty a turistické cíle (např.: muzeum, které spravuje více dalších objektů či poboček).

V případě, že sdílený objekt poskytne údaje o počtu návštěvníků i svých spravovaných objektů¹, bude návštěvnost tohoto sdíleného objektu řazena do kategorie *Sdílené objekty* a návštěvnost jeho spravovaných turistických cílů do jednotlivých *tematických kategorií*.

¹ Sdílených objektů, turistických cílů, popřípadě obojí.

3. Definice ukazatelů pro měření návštěvnosti turistických cílů

Provozovatel turistického cíle může poskytnout údaj o počtu návštěvníků podle jedné z níže uvedených definic:

D1 – Počet platících návštěvníků

Celkový počet všech platících návštěvníků zjištěný z prodeje vstupenek, či jiným obdobným způsobem. Do tohoto počtu lze zahrnout i návštěvníky eventů, pokud za ně vstupné uhradil jiný subjekt.

D2 – Počet registrovaných neplatících návštěvníků

Celkový počet všech neplatících návštěvníků, zjištěný např. z výdeje vstupenek s nulovou cenou, pomocí elektronických čítačů, či jiným obdobným způsobem. Do tohoto počtu lze zahrnout i návštěvníky eventů, či návštěvníky v rámci partnerského marketingu, pokud byl jejich počet jednoznačně zjištěn (CzechTourism, 2016).

D12 – Počet všech registrovaných návštěvníků (celková registrovaná návštěvnost)

Celkový počet všech registrovaných platících i neplatících návštěvníků (součet definic D1 a D2); není-li určeno jinak, považují se nespecifikovaná data o celkové návštěvnosti za definici D12.

POZN.: NA ZÁKLADĚ TOHOTO UKAZATELE JE VYTVÁŘEN VÝSTUP (POWER BI, INFOGRAFIKA, ATD.)

D3 – Počet neregistrovaných neplatících návštěvníků

Orientační počet neplatících návštěvníků, který byl zjištěn jiným způsobem, než na základě jejich individuální registrace (např. pozorováním, odhadem, s využitím zbytkových dat GSM operátorů, statistických metod, a podobně) (CzechTourism, 2016).

POZN.: V TUTO CHVÍLI TENTO UKAZATEL NENÍ ZAHRNUT VE VIZUÁLNÍM VÝSTUPU (POWER BI, INFOGRAFIKA, ATD.)

D123 – Počet všech návštěvníků (celková návštěvnost)

Celkový počet všech návštěvníků, tj. registrovaných platících i neplatících návštěvníků a neregistrovaných návštěvníků. (Součet definic D1, D2 a D3) (CzechTourism, 2016).

POZN.: V TUTO CHVÍLI TENTO UKAZATEL NENÍ ZAHRNUT VE VIZUÁLNÍM VÝSTUPU (POWER BI, INFOGRAFIKA, ATD.)

Nemůže-li provozovatel poskytnout data podle žádné z výše uvedených definic, může poskytnout data podle vlastní definice s podrobným komentářem, ve kterém popíše, jakým způsobem byla tato data získána.

Obrázek 1 Vzájemná závislost ukazatelů pro měření návštěvnosti turistických cílů

4. Typologie turistických cílů

Pro každý turistický cíl je stanoven pouze jeden typ. V případě, že je možné turistický cíl zařadit do více typů, bude vybrán ten typ, který má větší váhu.

Typy turistických cílů v databázi					
1	aquapark	25	chrám	49	poutní místo
2	arboretum	26	jeskyně	50	přírodní atrakce
3	archeologie	27	kaple	51	přírodní památky
4	architektura	28	katakomy	52	radnice
5	basilika	29	katedrála	53	rodný dům
6	bašta	30	klášter	54	rotunda
7	bludiště	31	knihovna	55	rozhledna
8	botanická zahrada	32	kostel	56	science centrum
9	byt	33	krypta	57	sdílený objekt
10	dělostřelecká tvrz	34	lanová dráha	58	skanzen
11	divadlo	35	lidová architektura	59	synagoga
12	důl	36	lidová kultura	60	štola
13	dům	37	loreta	61	technické muzeum
14	expozice	38	mikve	62	technické památky
15	galerie	39	militaria	63	věženský areál
16	hornické muzeum	40	muzeum	64	věž
17	hornický skanzen	41	opatství	65	vila
18	hrad	42	ornitologická stanice	66	vojenská pevnost
19	hradiště	43	ostatní historické stavby	67	vojenské muzeum
20	hradní kaple	44	palác	68	zábava
21	hrobka	45	památník	69	zahrada
22	hřbitov	46	pevnostní areál	70	záchranná stanice
23	hvězdárna	47	pivovar	71	zámek
24	chata	48	planetárium	72	zoologická zahrada
				73	zvonice

5. Tematické kategorie turistických cílů

Každý turistický cíl bude zařazen pouze pod jednu kategorii z důvodu sestavování nejnavštěvovanějších turistických cílů dle tematické kategorie. Tematická kategorie bude přidělena na základě dílčího typu turistického cíle.

KATEGORIE	DÍLČÍ TYPY TURISTICKÝCH CÍLŮ
hrady a zámky	hrady, zámky, ..
lidová kultura	lidová architektura, skanzeny, ...
vojenské turistické cíle	vojenská muzea, vojenské objekty, tvrze, pevnosti, VHÚ, památníky bitev
muzea a galerie	muzea, galerie
osobnosti	rodné domy, byty, chaty, památníky
pietní místa	pohřebiště, pietní místa, památníky
přírodní turistické cíle	jeskyně, přírodní památky, přírodní atrakce, a jiné
sakrální památky	klášter, kostel, chrám, kaple, poutní místo, synagoga, lorety, mikve, rotunda
věda a technika	důl, štola, hornické muzeum, technické památky, věda a technika, pivovary
věže a rozhledny	věže, rozhledny
zábavné turistické cíle	aquaparky, bludiště, zábava, ..
zoo, zahrady a akvária	akvárium, zahrada, botanická zahrada, arboretum, zoologická zahrada
architektura	domy, vily, byty, paláce, ostatní historické stavby
ostatní turistické cíle	ostatní historické stavby

6. Databáze turistických cílů

Sloupce databáze:

NÁZEV SLOUPCE	VYSVĚTLIVKA
ID	identifikační číslo, které je přiřazeno každému turistickému cíli (přiřazuje CzT)
Název	název turistického cíle / sdruženého objektu
Typ	typ turistického cíle
Kategorie	tematická kategorie turistických cílů a kategorie sdružený objekt
D1	počet registrovaných platících návštěvníků
D2	počet registrovaných neplatících návštěvníků
D12	celkový počet registrovaných návštěvníků
D3	neregistrovaní neplatící návštěvníci
Kraj	název kraje, ve kterém se turistický cíl/sdružený objekt nachází
Místo	název města, popřípadě obce, ve kterém se turistický cíl, popřípadě sdružený objekt nachází
Oblast	název oblastní DMO, do které turistický cíl/sdružený objekt spadá
Sdružený objekt	volba ano/ne
Provozovatel	jméno sdruženého objektu, ke kterému turistický cíl (nebo i sdružený objekt) spadá, popřípadě název provozovatele turistického cíle
Zdroj	zdroj, od kterého byl údaj o počtu návštěvníků získán (např. e-mailová adresa)
Primární zdroj	původní zdroj
Zeměpisná šířka	souřadnice GPS
Zeměpisná délka	souřadnice GPS

Řádek databáze

V jednotlivých řádcích databáze budou zapisovány záznamy o jednotlivých turistických cílech se stanovenými atributy, které charakterizují výše uvedené sloupce.

Úložiště jednotné databáze přístupová oprávnění pro vyplňování údajů

Hlavní databáze: *D0_NTC_CR*

Název databáze	Správa	Kontakt KRAJ	Oblastní/ lokální DMO	Kontakt DMO
D0_NTC_CR	CzechTourism			
D1_NTC_Praha				
D2_NTC_Jihocesky				
D3_NTC_Jihomoravsky				
D4_NTC_Karlovarsky				
D5_NTC_Kralovehradecky				
D6_NTC_Liberecky				
D7_NTC_Moravskoslezsky				
D8_NTC_Olomoucky				
D9_NTC_Pardubicky				
D10_NTC_Plzensky				
D11_NTC_Praha				
D12_NTC_Stredocesky				
D13_NTC_Ustecky				
D14_NTC_Vysocina				
D15_NTC_Zlinsky				

Jak zadávat nové turistické cíle/sdružené objekty do databáze

- **Turistický cíl:**
 - Do nového řádku bez vyplňování ID (přiřazuje CzT) vypsát přesný název turistického cíle s příslušnými charakteristikami.
 - Ve sloupci *Sdružený objekt* napsat *Ne*. Pokud daný turistický cíl spadá pod sdružený objekt, napíše se jméno tohoto sdruženého objektu (popřípadě provozovatele) do sloupce *Provozovatel*.
- **Sdružený objekt:**
 - Nový řádek s vepsáním názvu sdruženého objektu s příslušnými charakteristikami.
 - Do sloupce *Kategorie* zvolit sdružený objekt.
 - Do sloupce *Sdružený objekt* vepsat *Ano*.
 - Do sloupce *Provozovatel* napsat jméno sdruženého objektu. Aplikováním filtru na jméno se získá seznam spravovaných turistických cílů/sdružených objektů.

7. Sběr dat

Posláním jednoduchého formuláře typu xls (obrázek 2) - elektronickým dotazem (např. e-mailem), ve kterém budou jednotlivé cíle a sdružené objekty požádáni o poskytnutí údajů na základě metodiky.

Formulář je určen pro jednotlivé turistické cíle i sdružené objekty, který zahrnuje základní údaje do databáze: název turistického cíle, D1, D2, D12 (nastavená funkce pro součet D1 a D2), D3, D123 (nastavená funkce pro součet D12 a D3), s vysvětlivkou ukazatelů.

Z formuláře je získán přesný název turistického cíle, rozdělení celkového počtu návštěvníků dle metodikou stanovených ukazatelů.

Jméno turistického cíle	D1	D2	D12	D3	D123
			0		0
			0		0
			0		0
			0		0
			0		0
Poznámka:					
D1: počet platících návštěvníků					
D2: počet registrovaných neplatících návštěvníků (např.: v rámci partnerského marketingu, eventů, apod. evidované např. vstupenkami s nulovou cenou, čítači, či obdobným způsobem)					
D3: orientační počet neregistrovaných návštěvníků (návštěvníci parků, zahrad, veřejně přístupných částí areálu apod.)					
V případě, že některá data z uvedené metodiky nemáte, napište do příslušné kolonky 0.					

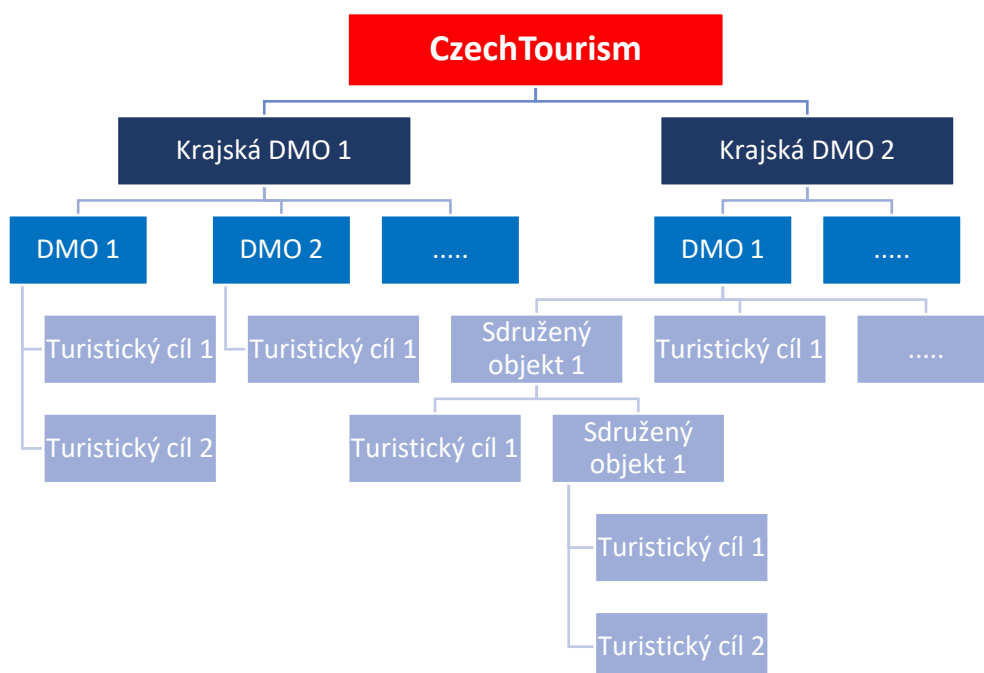
Obrázek 2: Náhled formuláře sběru dat

8. Aktuální stav databáze návštěvnosti turistických cílů

Aktuální zastoupení turistických cílů v tematických kategoriích a v krajích České republiky.

	Architektura	Hrady a zámky	Lidová kultura	Muzea a galerie	Osobnosti	Ostatní turistické cíle	Pietní místa	Přírodní turistické cíle	Sakrální památky	Věda a technika	Věže a rozhledny	Vojenské turistické cíle	Zábavné turistické cíle	Zoo, zahrady a akvária	Celkem
Jihočeský	2	20	2	14	3	2	1	3	3	6	5	1	0	2	64
Jihomoravský	8	26	2	22	2	2	1	7	10	9	2	2	3	3	99
Karlovarský	0	8	0	10	0	0	0	1	1	4	0	0	1	0	25
Královohradecký	1	15	2	18	3	1	0	1	2	5	2	3	0	2	55
Liberecký	0	15	4	8	2	0	0	1	2	4	1	0	4	1	42
Moravskoslezský	1	12	2	13	6	1	1	2	2	5	1	1	3	1	51
Olomoucký	1	10	1	21	1	1	0	9	2	7	3	1	1	2	60
Pardubický	1	11	3	8	3	1	1	0	2	4	0	8	0	0	42
Plzeňský	2	14	1	20	1	1	0	0	6	3	3	0	2	1	54
Praha	8	3	0	27	4	7	0	0	12	9	6	3	3	5	87
Středočeský	3	32	6	31	9	2	5	1	14	21	3	4	1	3	135
Ústecký	0	20	3	15	0	1	1	12	7	12	3	1	1	3	79
Vysočina	2	12	2	23	2	4	0	0	7	6	9	0	4	1	72
Zlínský	0	12	4	13	0	0	2	0	0	1	0	0	0	1	33
Celkem	29	210	32	243	36	23	12	37	70	96	38	24	23	25	898

9. Spolupráce s DMO

10. Výstupy návštěvnosti turistických cílů

Zodpovídá CzechTourism.

Infografika

V infografice jsou zahrnuty následující výstupy:

1. TOP 50 nejnavštěvovanějších turistických cílů v České republice
2. TOP 10 nejnavštěvovanějších turistických cílů dle krajů
3. TOP 10 nejnavštěvovanějších turistických cílů dle tematických kategorií
4. TOP 10 nejnavštěvovanějších sdružených objektů

Předchozí výstupy:

- **Infografika za rok 2017:**

<http://czechtourism.cz/institut-turismu/marketingovy-vyzkum/infografiky/navstevnost-turistickych-cilu-2017/>

- **Infografika za rok 2016:**

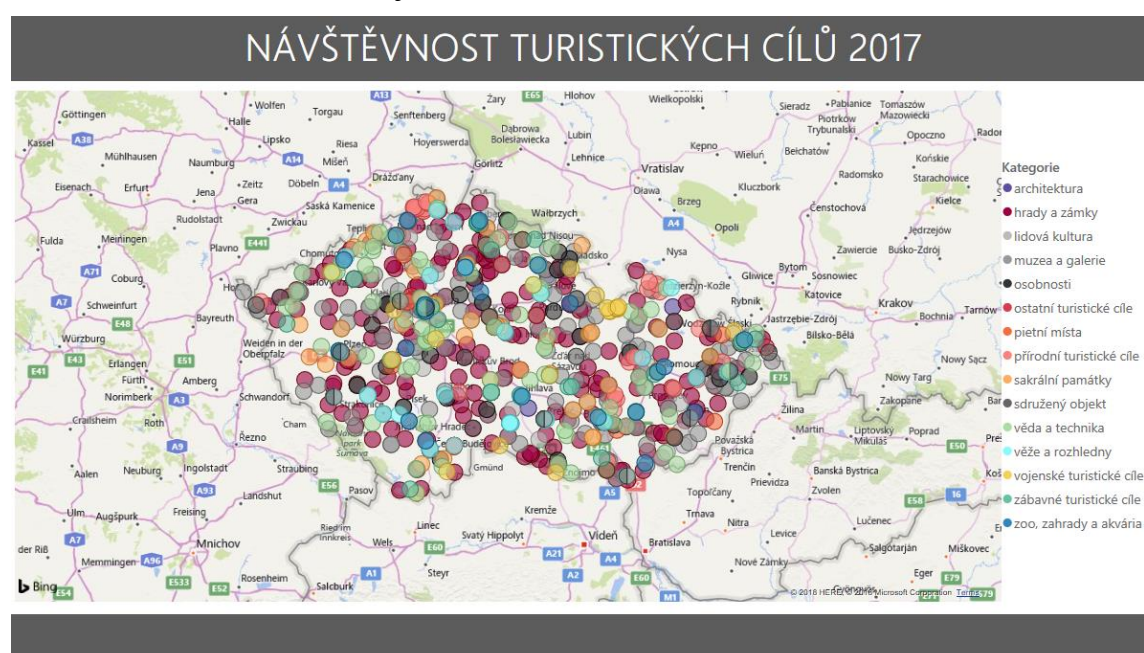
<http://czechtourism.cz/institut-turismu/marketingovy-vyzkum/infografiky/navstevnost-turistickych-cilu-2016/>

PowerBI

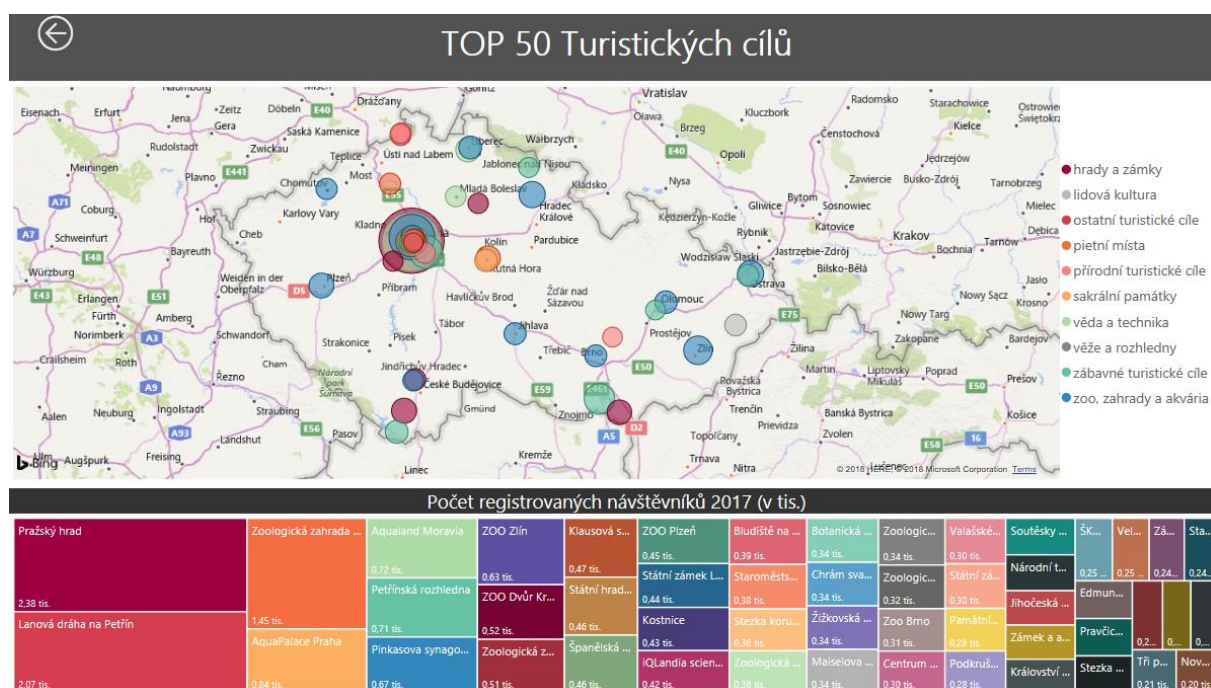
Náhled výstupu v PowerBI:

Výstup v PowerBI je interaktivní. Při najetí na barevný bod (stanovený dle kategorie) se uživateli zobrazí příslušné charakteristiky (přesný název, typ, kategorie, kraj, místo, návštěvnost za rok 2017).

Strana 1: Zobrazení všech objektů v databázi za rok 2017.

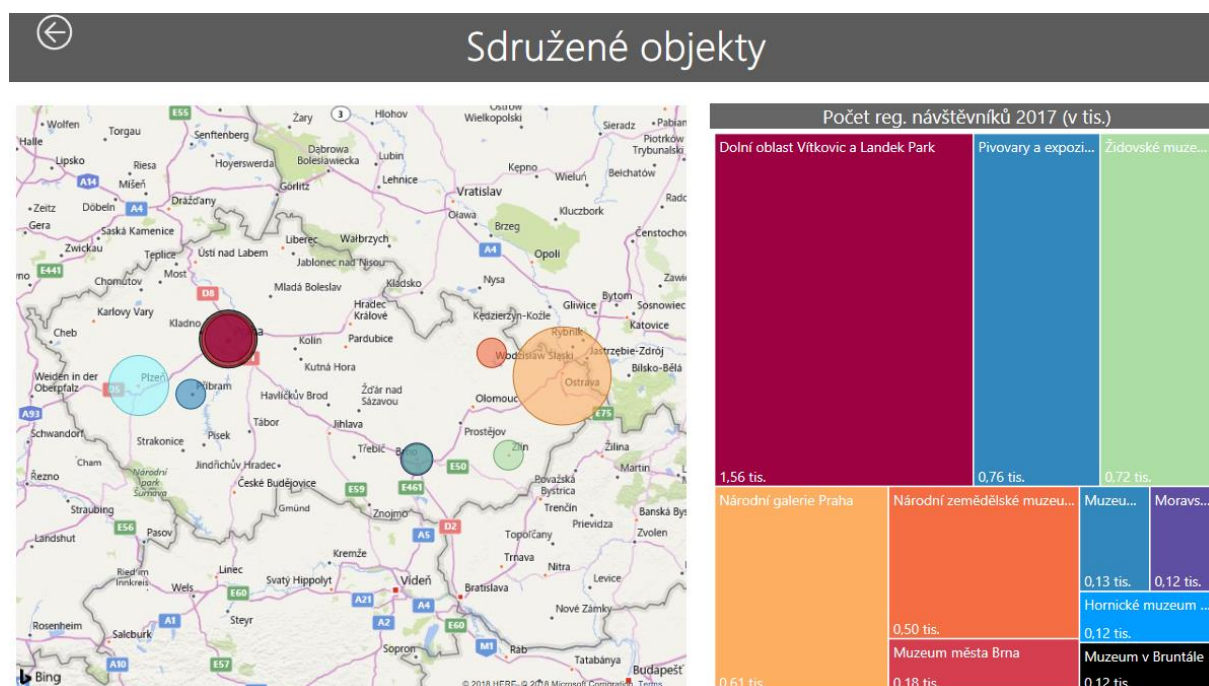
Strana 3: Zobrazení 50 nejnavštěvovanějších turistických cílů v České republice.

Strana 3: Zobrazení 20 nejnavštěvovanějších turistických cílů dle krajů nebo kategorie. Možnost filtrování dle obou ukazatelů.

Strana 4: Zobrazení 10 nejnavštěvovanějších sdružených objektů.

Strana 5: Zobrazení 20 nejnavštěvovanějších turistických cílů. Možnost filtrování dle kraje nebo typu (popřípadě obojí). Např. nejnavštěvovanější zámek v Jihočeském kraji.

V případě podrobnějších analýz budou přidány (pro DMO sbírající data):

- možnost sledování vývoje návštěvnosti turistických cílů
- zobrazení meziročních změn
- filtrování dle více charakteristik bez limitu zobrazení počtu turistických cílů

Seznam zdrojů

1. CZECHTOURISM. *Databáze Agentury CzechTourism o návštěvnosti turistických cílů*. 2016. Praha.
2. CZECHTOURISM. *Jednotná metodika návštěvnosti turistických cílů*. 2016.
3. VOJTKO, Viktor a Petr ŠTUMPF. *Návrh metodiky měření návštěvnosti turistických cílů pro CzechTourism*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2015.
4. NEKOLNÝ, Lukáš. *Problémy metodiky a interpretace dat návštěvnosti turistických cílů*. Praha, 2016. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce RNDr. Dana Fialová, Ph.D.
5. JAROLÍMKOVÁ, Liběna. *Atraktivita a produkty cestovního ruchu* [online]. Praha, 2017 [cit. 2018-06-09]. ISBN 978-80-906926-2-6. Dostupné z: <https://kcr.vse.cz/wp-content/uploads/2017/11/Atraktivita-a-produkty-cestovniho-ruchu.pdf>